

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones Miscellanæ

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXI. Argumentum. Reseruntur poenæ statutæ in blasphemos, & in provocantes ad blasphemandum. Ad quid sint obligari qui audiunt aliquem blasphemare? Blasphemus an possit capi in Ecclesia? Quæ & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94626](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94626)

3 Ad Tertium. Quando quis dicatur Blasphemus *Constitutionarius*? Nonnulli censuerunt, ex tribus distinctis actibus blasphemandi induci consuetudinem. Decian. in *Tract. Crimin. tom. 2. lib. 6. cap. 3. num. 26. Farinac. de delict. & penis quaest. 20. num. 44.* At plurimi tenuerunt, majorem numerum actuum blasphemiae requiri ad faciendum blasphemum consuetudinarium juxta doctrinam Menochii de *Arbitr. casu 375. relati per Quarant. Verb. Blasphemia in addit. Carenia de S. Offic. part. 2. tit. 7. num. 22.* Et Novissimè Antonii Concioli *Cantianensis in suis Resolutionib. Criminalib. Verb. Blasphemia resol. 1. num. 4.* ubi notat, quod ille dicitur consuetus blasphemare, qui per plures dies, puta quinque, vel ultra blasphematur. Et hæc opinio approbata jam fuit in hac Curia Episcopali; quæ declarando primum Casum reservatum de blasphemantibus ex consuetudine, definivit, talem censeri, qui *Ostendit à postrema confessione blasphemaverit.*

AD PRIMUM CASUM.

4 Quidam unico contextu blasphemavit Christum, & Apostolos. Quaritur, quot peccata commiserit? Discordes fuerunt in numero. Alii voluerunt, duo tantum fuisse commissa peccata; quia blasphemia in Apostolos terminatur unico actu & moraliter est unica transgressio, & unus moraliter actus sine interruptione. Navar. in *Man. cap. 6. num. 17. & 38. Bonacin. tom. 1. De Censuris in com. disp. 1. quaest. 1. punct. 5. num. 7.* Alii sustinuerunt; tredecim fuisse peccata, quia contumelia illata in plures, habet tot malitias, quot sunt personæ. *l. Patet 41. ff. de injuriis;* idè qui unico ictu occidit tres Clericos incurrit tres excommunicationes. *to. Andr. in cap. delictum De Reg. Jur. in 6. Sayr. de censur. lib. 1. cap. 10. num. 9.* Alii concordare voluerunt dicentes, esse unum peccatum æquipollens tredecim peccatis, ex doctrina Azor. *part. 1. lib. 4. quaest. 5. & hæc opinio tanquam magis propria amplectitur à Ricciulli. d. lib. 1. cap. 11. à num. 11. & seqq.*

AD SECUNDUM CASUM.

5 Quidam affirmaturus certam rem ab eo factam, sic ait: *Res ista est ita vera, sicut verum est, Christum esse natum de Virgine Maria; & sicut verum est Evangelium.* Quaritur quale peccatum committat? Omnes cum distinctione processere. Videlicet, vel animus sic affirmantis esse, asserere tantam esse certitudinem in eo dicto, quanta est in fidei veritate; & sic committit blasphemiam hæreticalem, quia æquiparat Veritatem divinam cum veritate humana, & tantum tribuit creaturæ, quantum Creatori, & infamat quodammodo Evangelium. *Suar. ubi supra tom. 1. cap. 6. num. 12. Ricciulli de lib. 1. cap. 10. num. 35.* Vel sic loquens non intendit supradictam comparisonem; sed talem qualem similitudinem, sano modo intelligendam, tunc nullum est peccatum, quia non facit injuriam, vel contumeliam Deo, aut fidei; sed potius eam magnificare videtur. *Tambur. in Decal. l. 2. cap. 6. §. 4. num. 16. & Bonacin. tom. 2. in Primum. Dec. Præceptum disp. 3. quaest. 8. punct. 2. num. 13. Videantur mea Erotemata c. 32. num. 23.*

AD CASUM PRUDENTIALEM.

6 Quibus mediis suadendi sint debitores piorum Legatorum, ut illa promptè, & cum affectu solvant? Sequentia tradiderunt. 1. Quod versantur in

statu damnationis ob peccatum mortale, non solventes quod debent. 2. Post eorum mortem hæredes, quos reliquerint, ordinata per ipsos non esse executuros; juxta illud *Math. 7. Omnia ergo quaecunque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis.* 3. Quot sunt incapaces abolutionis, tùm quia non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum; tùm quia est Casus reservatus in hac Dicecesi. 4. Quod sunt vocandi crudeles; privantes animas defunctorum debitis suffragiis, quæ lamentantur, & dicunt, *Quare carnis nostris satur animi?* *Job. 19.* 4. Quod Deus remunerat etiam in hac vita, prospera concedendo iis, qui satagunt pia legata solvere, ut de *Salomone*, qui diligenter executus fuit voluntatem Patris. 5. E contra Deum punire etiam in hac Vita non solventes legata pia, & hæc est potissima causa destructionis domorum, ac familiarum. 6. Eos esse similes incendiariis, nam si illi comburunt segetes, vel domos; non solventes pia legata, detinent in igne Purgatorii parentes, ac conjunctos. 7. Quod Jus civile præcipit tardantes solvere legata, esse condemnandos in duplum. 8. Item mixta, ubi *Gloss. Verb. distulerint, & Verb. In Judicium, Instit. de Actionib.* 8. Imò teneri hæredes ad interesse solvendum pro legatis piis non solutis. *Tiraquell. de Privilegiis causa Priv. 141. Gratian. discept. forens. cap. 688. num. 19.*

DECISIO XXI.

ARGUMENTUM.

Referuntur pœnæ statutz in blasphemos, & in provocantes ad blasphemandum. Ad quid sint obligati, qui audiunt aliquem blasphemare? Blasphemus an possit capi in Ecclesia? Quæ & quot faciendæ ab Ecclesiasticis, ut salventur?

SUMMARIUM.

1. Pœna in blasphemos quæ, & quot sint statuta?
2. Provocantes ad blasphemandum quibus pœnis puniantur?
3. Audiens aliquem blasphemare ad quid teneatur?
4. Blasphemus an gaudeat immunitate loci Sacri?
5. Ecclesiastici quæ debeant facere, ut salventur?

Ad infra scripta Quæstia, & Casus DD. Parochi, & Confessarii dicere.

AD PRIMUM. Quanam sint pœnæ statutz in blasphemos? Restringendo, quæ profusis, doctisque calamis scripta sunt, de Jure Mosayco erat Lapidatio, *Levit. 24.* De Jure civili mors naturalis. *Auth. Ut non luxurientur contra naturam. §. 1. & 2. De Jure Canonico antiquo Excommunicatio cap. 2. de Maledic. De Jure novo Pontificio, si blasphemus est laicus, punitur pœna pecuniaria, & in statu Ecclesiæ. Si clericus per Bullam §. *Pii VI.* prima vice privatur fructibus beneficii, altera vice beneficiis ipsis; tertia vice deponitur, & in exilium mittitur. Si beneficium non habet, punitur pœna pecuniaria, vel corporis afflictiva. *Novar. in summa Bullar. p. 1. Commentar. 33. num. 1. Ricciulli de personis, quæ in statu reprobato lib. 1. cap. 14. ubi num. 11. advertit, quod quod ad laicos hodie infligitur pœna secundum statuta municipalia, quibus non extantibus intrat arbitrium Judicis; quod docet etiam Jul. Chartar. decis. 2. num. 22. Sperell. decis. 134. num. 52. & Concioli d. Verb. Blasphemia resol. 1. num. 5. Et mea Erotemata. cap. 34. num. 27.**

Ad

Ad Secundum. Quas penas incurrat, qui provocat alium ad blasphemandum? Censuerunt incurrere eandem penam, qua puniuntur blasphemii. Id autem probarunt. 1. Ex 2, Reg. 12. ibi. quia fecisti inimicos blasphemare nomen Domini, propterea filius, qui natus est tibi, morte morietur. 2. Quia lex imponens penam delinquenti, habet locum etiam in eo, qui facit fieri delictum. Gloss. in l. Quod crimine ff. de accusat. c. Qui per alium. De Regul. Jur. in 6. Et sic tenet Plot. in tr. de Blasphem. num. 11. Lazar. quest. 4. num. 33. & Ricciul. d. lib. 1. quest. 21.

AD PRIMUM CASUM.

Quidam Viri probi audierant tristem hominem blasphemantem, & ei nihil dixerunt; at paulo post dubitant, se peccasse, & aliquam obligationem sibi imminere: ideo accedunt ad Confessarium, eumque consulunt de hoc dubio. Queritur, quid debeat eis respondere Confessarius pro Veritate, & Justitia?

Sapienter dixerunt, respondendum esse à Confessario, quod prædicti Viri probi ad duo tenebantur, videlicet ad Correctionem fraternam, tum ex præcepto Evangelico, Matth. 18. Si peccaverit frater tuus, corripe inter te, & ipsum solum. Tum ex decreto Concilii Lateranensis sub Leone X. sess. 9. §. Ad abolendam. Et ad Denunciationem, si blasphemia erat hæreticalis; tam si occulte, quam publicè prolata. Trivis. lib. 2. decis. 51. num. 6. & 7. Farin. de Hæres. quest. 197. numer. 35. Si verò blasphemia erat simplex, & ille homo non erat publicus blasphemator, non est denunciandus, maximè si spes subsit emendationis. Ricciul. d. lib. 1. cap. 22. num. 18. ubi notat, denunciationem faciendam esse in Sancto Officio Inquisitionis, nulla præmissa correptione fraterna, ubi blasphemia est hæreticalis, nisi audiens timeret, sibi aliquod grave damnum obventurum. Novar. in Man. cap. 18. in fine. Menoch de arbitrar. casu 487. Et prædicta mea Erotemata cap. 34. num. 35. ubi alii DD.

AD SECUNDUM CASUM.

Quidam blasphemus denunciatus, & processus, inrellexit, contra se esse factum Decretum captivæ: ideo confugit in locum sacrum. Satellites volentes ibi eum capere, petunt à Parocho, an possint? Queritur, quid Juris?

Ferè omnes dixerunt, à Parocho esse respondendum birruariis, satellitibusque, quod si dictus blasphemus est processus ob blasphemiam simplicem, non possunt eum extrahere ab Ecclesia; quia gaudet loci sacri immunitate; at si est reus blasphemix hæreticalis, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & per consequens potest etiam in ea capi. Novar. in Summa Bull. pag. 1. Comment. 72. num. 43. & pag. 2. Comment. 80. num. 25. Diana pag. 1. tract. 1. resol. 38. & part. 4. resol. 51. Quæ in Coordinato sunt tom. 9. tract. 1. resol. 29. & resol. 40. Sed non omnes addiderunt, quod magis advertendum est ab ipso Parocho, videlicet edocendos prædictos Ministros Justitiæ, quod etsi ille homo reus sit hæreticalis blasphemix, & non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, nihilominus, non possunt illum extrahere absque expressa licentia, & mandato Episcopi; quam non habentes, debent in primis, & ante omnia obtinere, alias incurrunt in excommunicationem Papa-

lem per Bullam Gregorii XIV. quæ requirit prædictam licentiam Episcopi in Casibus exceptis; & est de forma. Novar. d. Comment. 72. num. 89. ubi plurimos allegat Theologos, & Juristas.

AD CASUM PRUDENTIALEM.

Quæ, & quot determinare, ac facere debeat Vir Ecclesiasticus, ut salvet animam suam?

Lepide quidam plura adnotarunt, quorum fructuosiora, ex diversis collecta sequuntur, nam Alii dixerunt determinanda, & facienda illa duo conscripta à David. Declina à malo, & fac bonum. Psalm. 33. 15. Alii illud Unum. Job. 14. Cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto donec veniat immutatio mea, expectando scilicet quotidie Mortem, quia teste S. Hier. Felice contemnit omnia, qui sapè cogitat, se esse moriturum.

Alii, illud unum, quod fixum erat in corde S. Francisci Xaverii: Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, anima verò suæ detrimentum patiatur? Matth. 16. Alii, illa quatuor, quæ commendabat S. Philippus Neri, Spernere mundum, Spernere nullum, Spernere seipsum, Spernere se sperni, sunt enim hæc dona Superni. At alii, maturius, & profundius quæsitum meditati, censuerunt, hæc omnia determinare, & facere oportere. 1. Alta mente tenere, & sedulo cogitare principalem hominis Christiani finem, qui est, Deo in hac vita servire; & Deo in æternitate potiri. 2. Ad consequendum hunc finem, non esse vivendum secundum naturam; sed secundum Gratiam. 3. Ad vivendum secundum Gratiam, non carni, aut mundo obsequendum; sed Redemptorem Nostrum JESUM CHRISTUM imitandum. 4. Imitationem Redemptoris consistere in Abstinentia, in Operando, in Patiando. 5. Ideò Ecclesiasticos (qui volunt salvare animam suam) abstinere debere à Delectationibus, à Divitiis, & ab Honoribus; nam Salvator voluit nasci, vivere, & mori pauper, despectus, & humiliatus. 6. Eisdem operari debere pro sua, & proximorum salute fortiter, & suaviter, id est animo constanti, sed mansueto. 7. Tandem necesse esse pati, ac sufferre patienter, & lætenter quasunque tribulationes, & adversitates, quomodocunque obvenientes, eas à Divina manu recipiendo, juxta Redemptoris exemplum; qui factus est obediens, Æterno Patri, usque ad mortem, mortem autem Crucis.

Hæc septem collegerunt à libello 24. Veritatum P. Juliani Haynovii Soc. Jesu: quæ utinam determinentur, & perficiantur ab Ecclesiasticis quibuscunque. De obligatione strictissima, quam habent Ecclesiastici faciendi eleemosynam de fructibus superfluis beneficiorum videantur meæ Decisiones de Penitentia Decis. 10.

D E C I S I O XXII.

A R G U M E N T U M.

Declaratur, quid & quotuplex sit Simonia, & in quibus rebus committatur? Casus tres simoniaci; unus circa Sacramentorum administrationem; alii duo circa beneficia. De remediis, pro tollendo abusu secretæ conversationis inter Viros, ac puellas nobiles.

SUM-